

DE GESLACHTEN JONGEBROER TE PERNIS EN HOOGVLIET (1) (Geslacht I)

door
K..J. Slijkerman

Eerder gepubliceerd in Ons Voorgeslacht jrg. 51 (Mei 1996, no. 471) een uitgave van de Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie.

Inleiding

Tot in de eerste decennia van de achttiende eeuw leefde in de polders onder Pernis en Hoogvliet een welvarend boerengeslacht Jongebroer. Ondanks hun niet onaanzienlijke welstand hebben de zonen in deze familie zeker vanaf de tweede helft van de zestiende eeuw tot aan het einde der zeventiende eeuw geen openbare functies bekleed, terwijl dopen van hun kinderen tot aan het laatste kwart van de zeventiende eeuw tevergeefs worden gezocht in de bewaard gebleven doopboeken van de Hervormde gemeenten van Pernis, Poortugaal (waar Hoogvliet voor 1655 toe behoorde) en Hoogvliet. Dit doet mij vermoeden dat deze familie generaties lang de doopsgezinde religie heeft aangehangen, evenals een aanverwante familie als De Jongh, waarover in *Ons Voorgeslacht* jrg. 1995, blz. 289-310, is gepubliceerd.¹

De telgen uit deze familie Jongebroer kozen hun echtgenoot evenwel voornamelijk uit welvarende hervormde boerenfamilies uit hun naaste omgeving, wier leden er een zekere huwelijkspolitiek op na hielden en daarbij onvermijdelijk elkaar functies in dorps-, polder- en kerkbesturen toespeelden.

Naast deze familie Jongebroer, hierna behandeld als Geslacht I, leefden er in de zeventiende eeuw te Pernis nog enkele naamgenoten, die kennelijk tot een geheel ander geslacht behoorden - ik heb ondanks naarstig speuren althans tot op heden geen gemeenschappelijke afstamming kunnen ontdekken - en in Geslacht II [volgt in publicatie van deel 2 van dit artikel] zijn ondergebracht. In deze familiegroep verdween de naam Jongebroer in de tweede helft van de zeventiende eeuw. In geen van beide groepen heb ik het gebruik van een familiewapen kunnen vaststellen.

De familienaam Jongebroer of Jongebreur was in vroeger tijd niet uitsluitend beperkt tot de contreien van Pernis en Hoogvliet. In diverse andere geslachten in Holland en elders moet deze toenaam of bijnaam aan een jongere broer zijn gegeven, waarna deze uiteindelijk tot vaste familienaam evolueerde.

Hans van der Boom te Hoogvliet ben ik dank verschuldigd voor aanvullende gegevens uit momenteel door hem bewerkte domeinrekeningen van Putten 1460-1571.² en voor het controleren van een aantal Schiedamse akten. Een woord van dank gaat tevens uit naar Leon van der Hoeven te Rotterdam voor het aanreiken van enkele achttiende-eeuwse akten.

Geslacht I

I. *Cornells N.N.*, leefde in de eerste helft van de 16e eeuw, tr. *N.N.*

Deze Cornelis kan identiek zijn geweest met Cornelis Cornelisz. alias Jonge Bruer, schepen van Pernis in 1536 en mogelijk landgebruiker aldaar in 1542. Hij kan tevens - volgens een latere,

hierna nog ter sprake komende verklaring - pachter van een visserij op de Nieuwe Maas zijn geweest.

Opmerkelijk is het voorkomen van een Broer Cornelisz., die in de eerste helft van de zestiende eeuw in het bezit was van de helft van 1½ gemeten lands 'achter die Hoehgevliese sluis aen de kae', waarvan de wederhelft behoorde aan Marritgen Willem Eelizen, die haar memorie in de kerk van Poortugaal hierop vestigde.³

Was Broer in dit geval een persoonsnaam ofwel een aanduiding als zijnde broer van? Dit laatste heb ik bijvoorbeeld kunnen constateren in een doopakte te Poortugaal van 27-5-1601, waarin een Broer Arien Arentsz. als doopgetuige optrad voor een kind van diens broer Leendert Ariensz. Backer (voorvader van een geslacht Oude Pieter of Van Noort in de contreien van Pernis en omstreken). Hij ging later door het leven met de toenames de Jonghe en Broer! Overigens was hij de schoonvader van Cornelis Cornelisz. Jongebroer (zie bij gen. IV).

De oudste vermelding van Cornelis Cornelisz. alias Jonge Bruer dateert van 26-4-1536, toen hij optrad als schepen van Pernis.⁴

Het kohier van de 10e penning van Pernis over 1542 maakt melding van een Cornelis Cornelisz. als bruiker van 31½ gem. land, terwijl diens huis aldaar op een huurwaarde van 4 pond werd begroot.⁵

Aangezien ik nog volkomen in het duister tast aangaande het tijdstip van geboorte van deze Cornelis Cornelisz. alias Jonge Bruer (ergens tussen 1470 en 1510) kan hij zowel vader als grootvader van de hierna te noemen gebroeders Cornelis Cornelisz. Jongebroer en Pieter Cornelisz. Oude Pieter zijn geweest.

Aandacht verdient nog het vermelden van een in het laatste kwart van de vijftiende eeuw geboren Cornelis Cornelisz., zoon van Cornelis Jacobsz. Ouweneel, wiens zuster Grietje Cornelisdr. getrouwd was met Colijn (Gabrielsz.?), uit wie het tweede, hierna te behandelen geslacht Jongebroer is gesproten. Van deze Cornelis is alleen een dochter Leentge met zekerheid bekend, die verderop in dit artikel nog ter sprake zal worden gebracht. Al deze personen moeten in Pernis of in de omliggende jurisdicties Hoogvliet en Poortugaal hebben gewoond.

Kinderen

1. *Cornelis Cornelisz. Jongebroer*, Volgt II.
2. *Pieter Cornelisz.* alias/bijgenaamd *Oude Pieter*, geb. naar schatting ca. 1550, boer, landpachter en -eigenaar te Poortugaal en Hoogvliet (ca. 1598), woonde te Hoogvliet (1622), overl. na 1625.

Op 17-2-1598 verklaarden de schout, schepenen, kerk- en armmeesters van Poortugaal 1 gem. land in de polder Welhouck onder Poortugaal te willen verkopen. Dit land was laatstelijk door Pieter Cornelisz. ouwe Pieter gehuurd, naar wie dit vervolgens in eigendom overging. Voor de koopsom, die door beschadiging van de akte niet meer leesbaar is, stelde Arien Jansz. Doel zich als zijn borg. Dezelfde dag verklaarden de voornoemde funktionarissen dat zij eveneens voornemens waren om 3 gem. 50 roeden in Hoogvliet 'aen den Dijckwal' bij Pieter Dircxz. aan Pieter Cornelisz. ouwen Pieter te verkopen, die ook dit perceel in huur hield. Hierbij stelde ene Aert den Visser zich als zijn borg.⁶

De volgende dag, 18-2-1598, kreeg Pieter Cornelisz. alias (den) ouwen Pieter van de schout, schepenen en armmeesters van Poortugaal laatstgenoemd land getransporteerd. Dit land, dat voordien door hem gehuurd was, had hij de voorgaande dag gekocht voor 86 pond de gemet, waarbij Aert de Visser zich als borg stelde.⁷ Tevens op 18-2-1598

verkocht Pieter aan de Armen of Heilige-Geest van Poortugaal een jaarlijkse onlosbare rente van 14 gld. 5 stuivers, welke werden verzekerd op genoemde 3 gem. 50 roeden.⁸ Blijkens het in 1622 opgestelde kohier der eerste dubbele 1000e penning werd Pieter Cornelisz. Ouwe Pieter met Cornelis Cornelisz. Jongen Boer (!) te Hoogvliet aangeslagen voor het bedrag van 20 pond,⁹ zodat beiden voor het niet onaanzienlijke bedrag van 10.000 pond gegoed waren, waarmee zij tot de groep der ongeveer tien rijkste inwoners behoorden.

Een akte van 23-2-1602 spreekt van 'de Ouwen Pieter' als belender van 5½ gemet in Hoogvliet, eigendom van Weltgen Corssendochter, weduwe van Arien Jacob Lemsz. te Hoogvliet.¹⁰

Op 25-9-1622 compareerden te Schiedam Willem Rochusz., oud ca. 56 jaar, Cornelis Rochusz., oud ca. 41 jaar, beiden schepenen van Hoogvliet, Heijndrick Huijgensz., oud ca. 61 jaar, Cornelis Gabrielsz., oud ca. 62 jaar, en Dirrc Dircxsz., oud 21 jaar, en ten verzoeken van de op Hoogvliet woonachtige Cornelis Cornelisz. (Jongebroer) verklaarden zij in maart jongstleden (1622) aanwezig te zijn geweest bij het opmaken van het akkoord dat Pieter Cornelisz. bijgenaamd Oude Pieter, mede wonende te Hoogvliet, sloot met Cornelis Cornelisz. over diens onderhoud en over 10 gem. land. Zij verklaarden voorts dat Pieter zowel lichamelijk als geestelijk gezond leek te zijn en dat het kontrakt aan hem was voorgelezen, hetwelk hij met zijn gewoonlijke handmerk had bekrachtigd.¹¹

In het kohier van de 200e penning over 1625 van Hoogvliet staat het volgende te lezen: 'Cornelis Cornelisz. Jonge Boer (!) mette goederen van zijn oom' 50 pond.^{11a} Cornelis had de goederen van zijn oom sedert 1622 in gebruik genomen en oom Pieter moet blijkens voornoemde notitie in 1625 nog in leven zijn geweest. Hij stierf ongetwijfeld zonder nakomelingschap.

II. *Cornelis Cornelisz. Jongebroer*, geb. naar schatting ca. 1545, landbouwer, wellicht ook pachter van een visserij op de Nieuwe Maas, woonde te Hoogvliet/'opt Sluys' (1574/1575), overl. tussen ca. 1578 en 7-4-1582, tr. *N.N.*

Bij tiendverkopingen van 'de droogedijken ende werven' gelegen in Poortugaal en Pernis in 1571 staat het volgende te lezen: 'Cornelis Cornelisz. Jongebroer heeft besaeyt twee werfkens met zomenterwe gecocht bij Cornelis Cornelisz. voorn, om thien schelling...'; gevolgd door 'Cornelis Cornelis heeft gesaeyt sijnen dijck met terwe gecocht bij Gielis Cornelisz....'.¹² De koper Gielis Cornelisz. moet, gezien de hierna te noemen akte uit 1582, een naaste verwant (broer?) van Jongebroer zijn geweest.

Blijkens de rekeningen der geconfisqueerde goederen van Spaans gezinde landeigenaren had Cornelis Cornelisz. Jongebroer 'op Oudevlyet' (Hoogvliet) in 1574/1575 3½ gem. land in het buitenland van Kickershille in huur. Wellicht met ditzelfde perceel werd Cornelis verderop in de rekeningen genoemd als 'Cornelis Corneliss. Jongebroer opt Sluys'. Aanvankelijk stond er 'Jongervoicht' geschreven, maar dit werd gewijzigd in 'Jongebroer'.¹³

Een intrigerende en vermoedelijk op deze Cornelis Jongebroer betrekking hebbende akte dateert van 7-4-1582. Toen compareerden Eeuwout Cornelisz. als voogd van de weeskinderen van Cornelis Jongebroer en Jacob Cornelisz. Groen en Maritgen Cornelisdr. en Gielis Cornelisz.(oons) kinderen en Claes Pietersz., als gemachtigde van Willem Cornelisz. Als giftert» transporteerden zij aan Pieter Huybrechtsz., als voogd van Maritgen Engelbrechtsdr., 'achtervolgende die cavelceel', 1 gem. min een 16e part lands gelegen in den Deijffel. Aan de noordzijde grensde dit land aan 'de voors. erf(enen) van voors. Jacob Cornelisz. Coppe sal.' en nog noordelijk en westelijk aan Claes Pietersz., terwijl oostelijk den Carveltsen dijck lag.¹⁴

De verkopers hadden dit land dus verkregen als erfgenamen van Jacob Cornelisz. Coppe. Coppe is waarschijnlijk afgeleid van Jacob(szoon). Helaas is het mij niet duidelijk geworden op welke wijze Cornelis Jongebroer, wiens weeskinderen in plaats van hun vader opkwamen, Jacob Cornelisz. Groen, Maritgen Cornelisdr., Gielis Cornelisz., wiens kinderen in hun vaders plaats opkwamen, en Willem Cornelisz. erfgenamen waren van deze Jacob Cornelis Coppe (Jacob(sz.)). Opmerkelijk is dat de ca. 1522 geboren voornoemde voogd Eeuwout Cornelisz. in 1587 te Pernis tezamen met Cornelis Colijnsz. uit het "tweede geslacht" Jongebroer een verklaring aflegde (zie aldaar bij generatie II). Uiteraard behoefden deze twee attestanten absoluut niet aan elkaar verwant te zijn geweest, maar kan het louter toeval zijn dat hij met leden uit de twee geslachten Jongebroer in akten voorkomt.

In Geslacht II [deel 2 van dit artikel] worden de gebroeders Cornelis Jacobsz. Ouweneel en Jongeneel in de contreien van Pernis ter sprake gebracht. Het lijkt mij - gezien de combinatie Jacob Cornelisz. Coppe/Jacobsz. - voorhands niet uitgesloten dat de voornoemde erfgenamen op enigerlei wijze stamden van een van deze rond met midden van de vijftiende eeuw geboren broers. Geslacht II stamde overigens via een vrouwelijke lijn uit de voornoemde Ouweneel.

Kinderen

1. *Cornelis Cornelisz. Jongebroer* (de oude), Volgt III.
2. Een of meerdere kinderen, onmondig op 7-4-1582.

III. *Cornelis Cornelisz. Jongebroer* (de oude), geb. 1578/1580, bouwman te Hoogvliet, pachter van visserij op de Nieuwe Maas, overl. tussen 16-3-1658 en 23-10-1670, tr. voor ca. 1612 Ingetje Borgersdr., afkomstig uit Oud-Beijerland, dochter van Borger Claesz., gouverneur van Beijerland, en Aeltge Hendricksdr.¹⁵

In het kohier der eerste dubbele 1000e penning van 1622 werden Cornelis Cornelisz. Jongen Boer(!) en Pieter Cornelisz. Ouwe Pieter te Hoogvliet gezamenlijk aangeslagen voor 20 pond en waren derhalve 10.000 pond gegoed.⁹

Op 15-9-1624 verschenen voor schepenen van Hoogvliet Cornelis Gerritsz. Block, oud ca. 53 jaar, Willem Pietersz., oud ca. 54 jaar en Heyndrick Gabrielsz., ca. 50 jaar oud, en legden op verzoek van diverse personen, waaronder Cornelis Cornelisz. Jongebroer, verklaringen af over een openbare verkoop die op 4-11-1622 'ten huysse ende hereberch van den dom van Uuytrecht' te Schiedam had plaatsgevonden. Toen had de heere de Renesse, o.a. ambachtsheer van Oud- en Nieuw-Engeland 'leggende in Lockhorst', landerijen verkocht aan o.a. Jongebroer.¹⁶

In 1625 maakt het kohier der 200e penning melding te Hoogvliet van 'Cornelis Cornelisz. Jonge Boer(!) mette goederen van sijn oom 50 pond'.¹⁷ In het kohier van de 200e penning van 1638 staat Cornelis Cornelisz. Jongebroer (voorheen als 'Jonge Boer' opgetekend) te Hoogvliet geboekt voor een aanslag van 40 pond, dus voor een vermogen van 8000 pond.¹⁸

Een op 14-3-1626 te Westmaas opgemaakte akte maakt melding van Cornelis Cornelisz. Jongen broer als belender aan de westzijde van een weiland genaamd 'de Bijll' onder de ban van Hoogvliet en als belender aldaar met een boomgaard.¹⁹

Op 21-11-1643 machtigden de erfgenamen van Heyndrick Huygensz. en Pleuntjen Ariensdr. (bij gen. IV uitgebreid genoemd) Fop Centensz. en Pieter Leendertsz. oude Pieter om onroerend goed te transporteren. Een van de kopers was Cornelis Cornelisz. Jongebroer den ouden, die tezamen met joffr. Angnieta van Zandeling, weduwe van de heer Joan Grijp van Valckensteyn, in leven Heer van Sandeling en dijkgraaf van het gemene land van Poortugaal, en Pieter Ariensz. 'oude schout' van de ban van Hoogvliet, een vierde part van een vogeikooi ter grootte van 4½ gem. in

Langebakkersoord, alsmede het vierde part van de eenden en al het toebehoren, kreeg overgedragen.²⁰

Bij een schouw van sloten in de polders het Roozand en het Vrijland op 6-10-1649 werd Cornelis Cornelisz. Jongebroer maar liefst vijf maal beboet, o.a. omdat hij 'tegen sijn boomgaert niet gedolven' had.²¹

De ca. 78 jaar oude en op Hoogvliet wonende Cornelis Cornelisz. Jongebroer attesteerde op 16-3-1658 met zijn dorpsgenoot, de ca. 65 jaar oude Fop Centen, voor de notaris te Spijkenisse ten verzoeken van Cornelis Willemsz. Voocht, Rokus Eldertsz. Lems en Jacob Jacobsz., vissers wonende te Hoogvliet en dan 'huyeders van de schottingh visserye op de Oude maese bij westen de haven van Hoochvlyet'.

Jongebroer en Fop verklaarden dat de voornoemde personen de visserij in huur hadden gehad en hadden gevist 'van de haven van Hoochvlyet off westwaerts aen tot den houck van 't Tarwesant toe'. Jongebroer verklaarde voorts 'dat hij ende sijn voorouders de visscherye op de Nieuwe Maes streckende van de haven van Pernis mede westwaert als tot den houck vant voorsegde Terwesant, over hondert jaeren hebben bevist, sonder dat sij oeyt verder gevist hebben, ende ingevolge voor haere huyere oock niet verder vermochten te vissen als tot den houck vant voorsegde terwe sant, sijnde 't verscheyt van de Oude ende Nieuwe Maes'.²²

Kinderen, volgorde onzeker:

1. *Cornelis Cornelisz. Jongebroer* (de jonge), volgt IV.
2. *Neeltje Cornelisdr. Jongebroer*, begr. Poortugaal 21-11-1670,²³ tr. 1e *Willem Cornelisz. Hoogstewerff*, ged. Poortugaal 20-8-1595, overl. 1631/1635, zoon van Cornelis Gabrielsz., schepen en heemraad van Langebakkersoord, en Ariana Gerritsdr. Neeltje tr. 2e 1635/1638 *Willem Jansz. van der Hijde*, boer in Nieuw-Engeland nabij Hoogvliet, begr. Poortugaal 20-2-1679, zoon van Jan Gabrielsz. en Claesje Ariansdr.²⁴

Mijns inziens was de op 24-8-1614 te Poortugaal gedoopte Neeltge, dochter van de Hoogvlietse bode Cornelis Cornelisz., zoals gemeld in de uitgave *De parenteel van Doen Beijensz.*, blz. 85,²⁵ niet indientiek van bovengenoemde Neeltje Jongebroer. Uit geen enkele akte blijkt dat vader Jongebroer bode is geweest. Te Hoogvliet leefden tezelfdertijd diverse personen Cornelis Cornelisz., die voor dit bodeschap in aanmerking komen. Gerrit Cornelisz. Vrijlandt, oom en bloedvoogd van Cornelis Willemsz., weeskind van zijn broeder Willem Cornelisz. zaliger, transporteerde op 24-11-1638 voor een bedrag van 1000 Car. gld. aan Cornelis Cornelisz. Jongebroer de jonge, oom van het voornoemde weeskind van moederszijde, 2 gem. zaailand in 't Roosant aan den Hoogen Roosantsen dijck. Aan de zuidzijde was dit land aan Jongebroer belend.²⁶

Willem Jansz., ziek zijnde, en Neeltge Cornelisdr., echtelieden wonende in Nieuw-Engeland omtrent Hoogvliet, maakten op 20-10-1657 in hun huis een mutueel testament. De langstlevende mocht geen landerijen en vaste goederen verkopen voordat hun oudste zoon Jan Willemsz. de leeftijd van 25 jaar zou hebben bereikt en moest hun gezamenlijke, eventueel nog te geboren kinderen naar behoren groot brengen etc. en hen bij mondigheid of eerder huwelijk ieder 800 Car. gld. als legitieme portie uitreiken. Indien de langstlevende van hen beide zou komen te hertrouwen moest hij of zij de helft van de boedel aan de kinderen afstaan, waarbij deze wel de keuze zou hebben de wederhelft van hun huis met boomgaard voor de getaxeerde waarde te kopen. Neeltge benoemde bij haar eventueel vooroverlijden haar voorzoon Cornelis Willemsz. voor een gerecht vijfde part als haar erfgenaam, terwijl haar man Willem Jansz. dit voor een kindsgedeelte zou zijn.

Willem stelde tot voogden over zijn na te laten kinderen zijn broer Gabriel Jansz. en zijn te Rotterdam woonachtige neef Gerrit Pietersz. Verbosch. Neeltje op haar beurt benoemde hiertoe haar vader Cornelis Cornelisz. en haar broer Cornelis Cornelisz. Jongebroer.

Beiden bekrachtigden de akte met hun respektieve handtekening.²⁷

Willem kwam zijn ziekte te boven, maar op 18-10-1670 lag zijn vrouw ziek te bed in hun huis in Nieuw-Engeland nabij Hoogvliet en liet een notaris uit Schiedam komen om haar laatste wil op te maken. Aan Jan en Cornelisz. Willemsz., zonen uit haar huwelijk met haar toenmalige man Willem Jansz., vermaakte zij de helft in de voor haar woning gelegen boomgaard van ca. 6 gem. met de beplante einddijk, welke liep van haar huis tot aan de Hoogvlietsen Hoogendijk en die zij met haar man bezat. Voorts nog de helft in een boomgaard van 3 gem., die vanouds 'de Vogelkooij' genaamd werd en in de heerlijkheid van Langebakkersoord lag. Tot haar erfgenamen benoemde zij haar voorzoon Cornelis Willemsz. Hoogstewerff, zoon bij haar eerste man Willem Cornelisz. Hoogstewerff, en haar twee voornoemde nakinderen. Om eventuele moeilijkheden bij het verdelen van haar boedel tussen haar drie kinderen en haar man te voorkomen, en 'om andere pregnantere redenen haer daer toe moverende', besliste zij dat haar man in het bezit zou blijven van de wederhelft van de twee genoemde boomgaarden en hun 'huys, erve, keet, bergen ende schuyr met een stuck soo weye als sayland' ter grootte van 8 gem., gelegen in Nieuw-Engeland en destijds aangekocht van Matheus Jacobsz. Verhulp. Voorts nog de wederhelft van 4 gem. weiland in het Oudeland van Poortugaal onder de ban van Hoogvliet en destijds gekocht van Fop Jacobsz. Leeuwenburgh, 3 gem. 1 lijn weiland in Nieuw-Engeland en de testatrice aangekomen bij scheiding met haar voorzoon Cornelis Willemsz., en nog een stuk daarnaast gelegen van 4 gem. 25 roeden zaailand, haar aanbesteden van wijlen haar vader Cornelis Cornelisz. Jongebroer. Haar man zou van haar erven de helft in de naast het voornoemde huis gelegen landen met de veestapel, zoals beesten, paarden, koeien, lammeren, en het ongemunte goud en zilver, haar kleding, meubelen en verdere inboedel. Deze goederen zouden door twee neutrale personen – haar man en haar voorzoon mochten er elk een kiezen - getaxeerd moeten worden.

In het geval het mocht gebeuren, 'des sij testatrice verhoopt dat hare kinderen tot die ongehoorsaemheyte niet vervallen sullen', dat de kinderen het met haar wilsbeschikking oneens zouden zijn, dan zou haar man voor een kindsgedeelte erfgenaam zijn van de wederhelft die de kinderen was toebedeeld in de naast het huis gelegen landerijen. Tot voogd en administrateur benoemde zij haar man Willem Jansz. van der Hijde. Zij was niet meer in staat om haar handtekening te plaatsen en zette daarom een handmerk.²⁸

3. *Aeriaentge Cornelisdr.*, ongehuwd in mei 1640.

Ik kwam haar slechts eenmaal in de bronnen tegen en wel in een mei 1640 te Heinenoord opgemaakte akte,²⁹ welke hierna behandeld zal worden.

IV. *Cornells Cornelisz. (de jonge) Jongebroer* alias *de Jonge*, geb. ca. 1612, bouwman in het Roozand, overl. onder het Roozand (15 gld. impost bet. Roozand 7-9) 1696, begr. te Poortugaal, tr. voor 1-12-1638 *Geertje Arents (Ariens, Arijens) de Jong*, geb. in juli 1617, overl. in het Roozand (15 gld. impost bet. Poortugaal en begr. ald. 11-10) 1713, dochter van Adriaen Adriaensz. de Jonghe alias Broer, boer in het Roozand, en Magdalena Maertensdr.³⁰

Blijkens een voornoemde akte van 24-11-1638 verkreeg Cornelis Cornelisz. Jongebroer de jonge toen 2 gem. zaailand in het Roozand.²⁶

In mei 1640 compareerden te Heinenoord: Jacob Gabriëls. Schelhouck, voor hem zelf, Cornelis Corneliss. Jongebroer met zijn zwager Willem Janss., mede namens Aeriaentge Cornelis, zuster van Cornelis Corneliss. Jongebroer, voor haar zelf, Mariken Burrits, geassisteerd met Schelhouck als haar gekoren voogd, mede voor haar zelf, Jacob Reijerss., man en voogd van Mariken Aeriens, voor hem zelf, en voor Aeriaengen Aeriens, getrouwd hebbende Aerien Willems. de Jongen, met procuratie van d.d. de laatste april 1640, mitsgaders de erfgenamen van Trijntgen Burrits, Bouwen Thoniss. en Heyndrick Bastiaens, voor hen zelf en als voogd van de weeskinderen van Lijsbeth Coosen en Trijntge Coosen, als ook Burith Jacobs voor hem zelf en vervangende Giellis Jacobss. en Cornelis Jacobss, Cornelis Heyndrickss., voor hem zelf, en Jacob Abrahamss. voor zijn weeskinderen, en Jacob Jacobss. voor hem zelf. Zij transporteerden gezamenlijk aan Aert Hoppel, schout van Heinenoord, 3 m. 100 roeden land in de jurisdictie van Heinenoord.²⁹

Dit land moet afkomstig zijn geweest van Aeltge Heyndricksdr., de moeder van Ingetje Borgersdr., die in 1597 was hertrouwd met Borrit (Burgert) Cornelisz. van (der) Putten, landbouwer te Oud-Beijerland.³¹

Bij akte van 7-8-1642 stelden Raes Claesz., wonende aan de Hil onder de jurisdictie van Poortugaal, en de in 't Roosant woonachtige Cornelis Cornelisz. Jongebroer de Jonge zich als borgen voor 'alsulke gerste staende op hoopen te velde' op ca. 5 lijnen land gelegen in de hoek van de Meulewech onder Poortugaal, welke Dirck Maertensz., wonende in 't Princelant verkocht had aan Leendert Cornelisz. de Groote. Poortugaals armmeester Jan Staesz. had deze gerst in beslag willen nemen omdat het memorieland was, maar dat door Dirck als eigen land werd gebruikt.³²

Dit memorieland in de polder Welhoek werd overigens op 4-8-1642 'ingenomen', waarbij vermeld werd dat Dirck Maertensz., wonende in 't Princelant, als man en voogd van Baertjen Claesdr., bruiker was.³³

Een akte van 11-10-1642 spreekt van een zaak over betaling aan de Armen van Poortugaal vanwege de overgang van (de voorgenoemde) 5½ lijnen memorieland in den hoek van de Molenwech tussen Jan Staesz., armmeester in Poortugaal, en Dirck Maertensz. Diens schoonvader Claes Heyndricxz. had dit land nagelaten. Cornelis Cornelisz. Jongebroer, 'van wegen den gedaechde sijn oom' was hierbij present.³⁴

Interessant is een akte van 21-11-1643, die een beeld geeft van de verwanten van Jongebroer's echtgenote; voor schepenen van Hoogvliet compareerden toen Cornelis Theunisz. Neuter, wonende op Cillaarhoek, Cors Thijsz., man en voogd van Trijntjen Theunisd., wonende in Oud-Beijerland, elk voor zichzelf en beiden mede voor hun absente zuster Lijsbeth Theunisd., wonende 'in 't coninckrijck van Engelandt', en Cors Thijsz. met Fop Centensz., waersman, als voogden van de zes nagelaten zo mondige als onmondige kinderen van Kniertjen Theunisd. gewonnen bij Cornelis Ariensz. Lantheer, en van de nog 4 onmondige en minderjarige kinderen van Maartjen Theunisd., en Heyndrick Pietersz. voor zichzelf, getrouwd hebbende Fijtjen Pietersdr., een dochter van de voornoemde Maartjen Theunis, alle vijf gewonnen bij Pieter Willemsz. Besemer, kinderen en kinds kinderen van Ariaentje Huygen zaliger en tezamen als erfgenamen van hun oom en oud-oom Heyndrick Huygensz., en Bastiaen Ariensz. de Jonge, wonende te Hoogvliet aen den Noortsijde, Cornelis Cornelisz. de jonge Jongebroer, als man en voogd van Geertjen Ariens, enige nagelaten dochter van Ariensz. zaliger, Ariens Leendertsz., voor zichzelf en nevens Pieter Leendertsz. oude Pieter zijn broeder en mede-erfgenaam, en als oom en testamentaire bloedvoogd van de vier nagelaten kinderen van hun

overleden broeder Pieter Leendertsz. jonge Pieter, alle drie kinderen van Leendert Ariensz. zaliger, tezamen als erfgenamen van Pleuntjen Ariensdr., de overleden huisvrouw van de voornoemde Heyndrick Huygensz. zaliger. Zij allen machtigden Fop Centensz. en Pieter Leendertsz. oude Pieter om uit hun naam voor de heren dijkgraaf en heemraden van Langebakkersoord (of zonodig elders) te compareren om onroerend goed aldaar te transporteren. De genoemde Cornelis Cornelisz. de jonge Jongebroer kreeg hiervan de helft en 2/3 parten in de wederhelft van 3 gem. 184 roeden zaailand 'aen den Tarwesantsche wech' in Langebakkersoord getransporteerd, 'daer van het resterende derde part in voors. wederhelft den voorn. Cornelis Cornelisz. in den qualiteit voorn, selffs is comende'. Onder de kopers was ook zijn vader Cornelis Cornelisz. Jongebroer den oude.³⁵

Op 4-5-1645 maakten Cornelis Cornelisz. Jongebroer de Jonge en zijn vrouw Geertge Arents, in hun huis in het Roozand in het land van Overmaas, een mutueel testament. De langstlevende diende hun kinderen naar behoren op te voeden etc. en gezamenlijk 500 Car. gld. uit te reiken in plaats van de legitieme portie. Indien beide ouders tijdens de minderjarigheid van de na te laten kinderen zouden komen te overlijden, zou haar moeder Maddalena Maertens, weduwe van Aryen Aryensz. de Jonge, erfgenaam zijn mits zij dan 1000 car. gld. aan de onmondige kinderen zou uitreiken. Indien Maddalena zou komen te sterven en de langstlevende der echtelieden kinderloos zou overlijden, dan zou de erfenis elk voor een helft komen aan de vrienden en bloedverwanten van de echtelieden. De langstlevende der echtelieden zou voogd zijn en na hem of haar de genoemde Maddalena Maertens. Bij het opmaken van dit testament waren Claes Gaberels (= Gabrielsz. Coyer) en Ary Claesz. Prins getuigen.³⁶

Blijkens een schouw van sloten in de polders het Roozand en het Vrijland werd Cornelis Jongebroer de jonge op 6-10-1649 door de dijkgraaf en heemraden beboet omdat hij zijn sloot 'niet gedolven en opgehaelt' had.³⁷

Wilhem Canter, verkocht op 18-3-1669 met speciale procuratie van jonker Joan Paets van Sandhorst, heer van Sandhurst etc., aan Cornelis Cornelisz. Jonge-broer ca. 2½ gem. teelland in Kickershille, zijnde de helft van een perceel van 5 gem., waarvoor hij 800 gld. neertelde. Voor dit transport werd hij door het polderbestuur van Langebakkersoord in de 20e en 40e penning aangeslagen.³⁸

Cornelis Cornelisse Jongebroer, getrouwd hebbende Geertje Ariens en wonende in het Roozand onder Poortugaal, als mede-erfgenaam van zijn (vrouws) oom Dirck Maertensz. en zijn (vrouws) neef Cornelis Dirksen, beiden overleden onder Steenberg, machtigde bij akte van 24-3-1679 zijn zoon Aryen Cornelisz. Jongebroer en de Schiedamse notaris Hendrick de Man om uit zijn naam op te treden inzake de erfenis van de voornoemde personen.³⁹

Op 28-4-1679 compareerden Cornelis Cornelis Jongebroer, getrouwd met Geertje Aryens, wonende in het Roozand in het Land van Putten, en Dirck Cornelisz. van Luchticheyt, getrouwd met Maertjen Maertens, wonende te Schiedam, als medeerfgenamen ab intestato van Dirck Maertensz., in leven gewoond hebbende in de Heen onder de jurisdictie van de stad Steenberg en aldaar overleden. Zij gaven hun goedkeuring aan de verkoop van 18 gem. met een daarop staand huis in Nieuw-Vosmeer en 22 gem. met huis in de Heen, welke op 25 febr. dat jaar in het openbaar waren verkocht. Vervolgens machtigden zij de mede-erfgenamen van Dirck Maertensz. om transport van het voorgaande te doen en andere zaken af te wikkelen, o.a. betreffende de nalatenschap van Dirck's grootmoeder Baertgen Claes.⁴⁰

Het lijk van Cornelis Cornelisz. Jongebroer werd op 7-9-1696 voor de gaarder te Roozand aangegeven door Arijen Pietersz. Kool(e), die verklaarde dat de overledene 7000 gld. gegoed was.

De in het Roozand woonachtige Geertjen Ariens, weduwe van Cornelis Cornelisz. Jongebroer, testeerde op 20-1-1702, waarbij zij allereerst het testament dat zij op 4-5-1645 met haar man had gemaakt teniet deed. Aan Arijen Pietersz. Kooien, die toen bij haar woonde, legateerde zij 500 Car. gld. en dat 'voor sijne trouwe diensten'. Haar kinderen zouden haar universele erfgenamen zijn, waarbij zij bepaalde dat haar huis met inboedel zou komen aan haar dochters Arjaantje en Magdeleentje Cornelis Jongebroer. Zij verklaarde boven de 4000 gld. gegoed te zijn.⁴¹ Van 17-6-1715 dateert de akte van scheiding en kaveling van de landerijen nagelaten door Kornelis Kornelis Jongebroeren Geertje Ariens de Jongh, beiden gewoond hebbende en overleden onder 't Roozand. De staken waren A. Leendert Pietersz. van Noort, getrouwd met Leentje Corn. Jongebroer, wonende te Hoogvliet, B. Hubregt Pietersz. den Boer, getrouwd met Aaltje Corn. Jongebroer, wonende te Pernis, C. Willem Cornelisz. de Jongh, getrouwd met Geertje Jacobs de Jongh, nagelaten dochter van Arjaentie Corns.. Jongebroer bij zaliger Jacob Arentsz. de Jongh, wonende in 't Roozand, D. Cornelis Jacobsz.. de Jongh, nagelaten zoon van Arjaentje Corn. Jongebroer bij zaliger Jacob Arentsz. de Jongh, wonende onder Klaaswaal, E. Arijen Corns. Jongebroer, wonende in 't Roozand, F. Arijen Pietersz. Koole, getrouwd met Magdaleentje Corn. Jongebroer, wonende in 't Roozand, en G. Pieter Pietersz. (= Dircksz.!) van Driel, getrouwd met Ingeltje Claas Kooijer, nagelaten dochter van Ingetje Corns. Jongebroer bij zaliger Klaes Gabrielsz. Koojer, wonende onder Pernis.⁴²

Kinderen, volgorde willekeurig

1. *Ingetje Cornelisdr. Jongebroer*, overl. voor 26-10-1668, tr. voor 26-1-1664 *Claes Gabrielsz. Coyer (Kooyer)*,⁴³ bouwman onder Pernis, schout (1689-1695), dijkgraaf (1691, 695) van Smalland en Oostbroek, overl. (6 gld. impost bet. Pernis 10-12) 1696, begr. te Poortugaal, zoon van Gabriel Cornelisz. in 't Vrijlandt, schepen van Langebakkersoord, Deijffelsbroek en Madroel, en vermoedelijk N.N. Claesdr. Coyer.

Heer Willem Readt, 'capiteyn van een compagnie Engelse voetknechten ten dienste deser landen', en zijn vrouw juffrouw Anna van der Duyn, 'nu ter tijdt woonende off henl(ieden) onthoudende op den huysse van Heerjansdam', en jonker Willem van der Duyn, dijkgraaf van Ridderkerk, wonende op het 'huys de Donck', transporteerden op 8-5-1656 aan de in Pernis woonachtige Claes Gabrielsz. (Jansz = doorgehaald) 3 gem. 12 roeden zaailand in de polder Roozand.

Aan de westzijde was dit land belend aan 'Gabriel Cornelisz. in Pernis off nu sijn soon de voorn. Claes Gabrielsz.'. Claes betaalde er 900 gld. voor.⁴⁴

De ziek te bed liggende Claes Gabrielsz. en zijn vrouw Ingetge Cornelisdr., wonende onder Pernis in den lande van Overmaas, maakten op 31-1-1664 akte van voogdij. Zij sloten de weeskamer uit en indien hij de eerststervende zou zijn zou zijn vader Gabriel Cornelisz. voogd over zijn na te laten kinderen worden. Bij het vooroverlijden van Ingetge zou haar vader Cornelis Cornelisz. de jonge dit zijn.⁴⁵

Bij een wellicht in 1665 opgestelde verordening door de schout en schepenen van Pernis werden een aantal ingelanden verordonneerd 'hare slencken te verhoogen met goede drooge aerde een halve voet hooger als d'oude velt tusschen haer boomgaerden'. Claes Gabriels, 'wert geordonneert door en aff te hacken ende sijn slencken te verhoogen'.⁴⁶

Op 26-10-1668 compareerde Claes Gabrielsz. Coyer, wonende onder de jurisdictie van Pernis 'in den lande van Overmaes', voor een notaris te Schiedam om de weeskamer uit zijn boedel te sluiten, waarbij hij Cornelis Cornelisz. Jongebroer en Pieter Leendersz. van

Noort tot voogden over zijn na te laten kinderen benoemde. Hij ondertekende de akte als 'Claes Gaberel Kooyer'.⁴⁷

Op 2-10-1670 lanceerden de schout en schepenen van Pernis de ordonnantie dat Neeltge Gillis, Claes Gabrielsz. en de erfgenamen (van zijn vader) Gabriel Cornelisz. 'buiten haere boomgaerden behoort(ijck) te pieten voor den v(oor)-s(egde) schouwdagh'.⁴⁸

Op 4-6-1671 vaardigden de schout en schepenen van Pernis wederom een keur uit, waarbij Claes Gabrielsz. werd aangezegd 'sijn boomen wel op te snoeyen voor de voors. schouwe'.⁴⁹

De in Pernis woonachtige Claes Gabrielsz. Koyer transporteerde bij akte van 15-5-1678 voor het bedrag van 1100 gld. aan Aert Aertsz. Cocq 3 gem. in het Vrijland onder de jurisdictie van Pernis.⁵¹

Op de 20-6-1678 deed Claes als voogd van de weeskinderen van (zijn zuster) Jannetgen Gabriels transport van land in de polder Lombardijen.⁵¹

In een akte van 25-2-1679 compareerden Claes Gabrielsz. Koyer en Arijen Bouwensz. Roobol als testamentaire voogden van de nagelaten weeskinderen van Magdaleentgen Koyers uit haar huwelijk met Pieter Leendertsz. Welhouck.⁵²

Jan Claesz., wonende in Pernis, transporteerde op 7-10-1680 aan de mede aldaar woonachtige Claes Gabrielsz. Koyer 3 gem. 150 roeden aan de Coddewech in Poortugaal. Hij voldeed 400 Car. gld. en voor het restant van 600 Car. gld. werd dezelfde dag een schuldbrief opgemaakt.⁵³

De ziek te bed liggende Claes Gabrielsz. Koyer was rond 1680 met Arijen Bouwensz. Roobol ook voogd en executeur van het testament van Arijen Arijensz. Koyer. Bij akte van 11-2-1681 werden zij hiervoor bedankt.⁵⁴

Claes Gabrielsz. Coyer, bouwman wonende onder de jurisdictie van Pernis, ontbood op 15-9-1683 een notaris uit Schiedam om een nieuwe akte van voogdij te laten opmaken. Hij sloot wederom de weeskamer uit en benoemde Aryen Cornelisz. Jongebroer en Cornelis Willemsz. in Nieuw Engeland tot voogden over zijn na te laten kinderen of minderjarige erfgenamen. Nadat deze akte was opgemaakt volgde een toevoeging waarin hij aan zijn dienstmaagd Maertje Pietersdr. 4 gem. weiland genaamd 'den Bijster' onder de ban van Hoogvliet, ten noorden belend aan de Blindewech, legateerde. Hij verklaarde onder de 4000 gld. gegoed te zijn en bekrachtigde deze wilsbeschikkingen met zijn handtekening: 'Claes Gaberel'.⁵⁵

Claes herstelde evenwel van zijn ziekte zodat zijn nog ongehuwde dochter Ingetje Claesse in haar testament van 5-11-1694 haar vader Claes Cabrielsz. nog kon bedenken met het jaarlijkse inkomen van haar goederen bij haar eventueel vooroverlijden.⁵⁶

Claes kon op 17-5-1696 zijn dochter Ingetje Claes nog assisteren bij het opmaken van de akte van huwelijkse voorwaarden met haar aanstaande bruidegom Pieter Pietersz. de Raet. Hierbij was haar oom Arijen Cornelisz. Jongebroer trouwens voor haar zijde ook aanwezig.⁵⁷

Onder genealogen is een discussie ontstaan over wie de moeder van Claes Gabrielsz. Coyer zou zijn geweest. Zelfwas Claes zeer zeker geen telg van het vooraanstaande boerengeslacht Coyer in de contreien van Hoogvliet, alhoewel Claes tot tweemaal toe optrad als voogd en executeur van leden van deze familie.

Diepgaand onderzoek heeft de naam van de moeder van Claes niet aan het licht gebracht. De enige mogelijkheid is dat zijn moeder een dochter was van Claes Jansz. Coyer alias de Waert (ca. 1552-voor 1623), schout en dijkgraaf van Oud- en Nieuw-Engeland, schepenen

van Hoogvliet en dijkgraaf van Lokhorst. Claes Gabrielsz. zou dan met voornaam en geslachtsnaam zijn vernoemd naar zijn grootvader van moederskant.

Op die manier is het ook volkomen te verklaren waarom hij optrad als voogd voor de weeskinderen van Magdaleentgen Koyers⁵⁸ en als executeur van het testament van Arijen Arijsz. Koyer. Zij waren dan een volle nicht en neef van Claes Gabrielsz. Coyer!

2. *Leentje Cornelisdr. Jongebroer*, overl. Hoogvliet (6 gld. impost bet. aid. 8-9)1717, tr. voor 16-5-1681 *Leendert Pietersz. van Noort*, bouwman te Hoogvliet, overl. Hoogvliet (6 gld. impost bet. aid. 1-10) 1721, zoon van Pieter Leendertsz. Oude Pieter alias van Noort, bouwman in Oud-Engeland, en Neeltje Gabrielsdr.

Leendert Pietersz. van Noort en Leentje Cornelis, echtelieden wonende op Hoogvliet, maakten op 16-5-1681 te Schiedam een mutueel testament. De langstlevende, die voogd over de minderjarige kinderen zou zijn, moest hen naar behoren grootbrengen etc. en bij meerderjarigheid een uitzet meegeven.

Bij kinderloos vooroverlijden van Leentje zou haar man aan haar vader en moeder een bedrag van 200 gld. moeten uitreiken. De echtelieden stonden niet in de registers der 200e penning bekend.⁵⁹

Op 29-5-1706 compareerde Leendert Pietersz. van Noord, 'seggende tot desen last en ordre te hebben' van zijn dochter Ingetje Leenderts van Noord, weduwe van Jan Bastiaensz. Koyer, ter ene zijde, en Pieter Jacobsz. Kooien, als in huwelijk hebbende Ariaentje Bastiaans Koyer, en hij verder uit naam van zijn zwager Leendert Bastiaansz. Koyer, met hun tweeën enige en universele erfgenamen van Jan Bastiaansz. Koyer, gewoond hebbende en overleden in Oud-Engeland, ter andere zijde, en allen wonende onder Hoogvliet, kwamen tot scheiding van de boedel. Van Noord ondertekende als 'Leendert Pieters van Noirdt'.⁶⁰

De schout en schepenen van Poortugaal als oppervoogden benoemden bij akte van 10-3-1714 Leendert Pietersz. van Noord en Willem Hendricksz. Hoogewerf tot voogden over de ca. 4 jaar oude Magdeleentje en de ca. 1 jaar oude Leendert, kinderen van de overleden Ingetje Leenders van Noord, huisvrouw van Jacob Willemsz. Hoogewerf, die verzuimd had bij leven een testament te maken en de voogdij van kinderen te regelen.⁶¹

Op 18-12-1714 verklaarde Leendert Pieters van Noord, bouwman wonende onder Hoogvliet, 900 Car. gld. schuldig te zijn aan Gerrit Willems Kuyper, wonende op Pernis.⁶²

Mr. Samuel van Boshuysen, als armmeester van den Grooten Armen van Poortugaal, transporteerde op 26-5-1717 voor de som gelds van 100 Car. gld. aan de onder Hoogvliet gedomicilieerde Leendert Pietersz. van Noord ca. 200 roeden weiland, gemeen liggend met ca. 10 lijnen land, aan de Koddewegh in het Oudeland van Poortugaal.⁶³

Na het overlijden van zijn vrouw maakte te op Hoogvliet woonachtige Leendert Pieterse van Noord op 30-11-1717 te Rotterdam een nieuw testament, waarbij het verklaarde niet boven de 4000 gld. gegoed te zijn. Aan zijn zoon Pieter Leendertse van Noord vermaakte hij zijn woning met land te Hoogvliet, 10 gem. met de werff en dijk in Oud-Engeland, landbouwgereedschap, 2 beste paarden, 2 koeien en 2 bedden met toebehoren. Zijn dochter Geertje Leendertse van Noord bedeelde hij toe zijn 'groot stuck' land in Langebakkersoord, alsmede 2 koeien en 2 bedden met toebehoren. Aan Maddeleentje en Leendert Jacobs Hogerwerf, kinderen van zijn overleden dochter Ingitje Leendertse van Noord, vermaakte hij tenslotte 3 gem. in de Waard, 5 gem. 200 roeden onder Poortugaal, 5 gem. in Loockeren (= kennelijk Lockhorst) en 8 gem. in Langebakkersoord. Al de

genoemde personen zouden ook zijn erfgenamen zijn van zijn overige goederen. Tot voogden en administrateurs benoemde hij zijn voornoemde te Hoogvliet woonachtige zoon Pieter en Cornelis Jacobse de Jongh, wonende te Klaaswaal.⁶⁴ Gezien zijn bezit van zeker wel rond de 40 gemeten land lijkt mij zijn opgegeven gegoedheid van beneden de 4000 gld. rijkelijk aan de lage kant!

Ten verzoeken van de meerderjarige erfgenamen en van de voogden van de minderjarige erfgenamen van Leendert Prs. van Noort en Leentje Cornelis Jongebroer, beiden zaliger en overleden onder Hoogvliet, taxeerden de schout en schepenen van Poortugaal op 14-2-1722 4 gem. weiland aan de Koddewegh onder Poortugaal en 5 lijnen of 1 gem. 200 roeden weiland in de hoeck van de Molewegh, welke op een waarde van respectievelijk 800 en 475 Car. gld. werden begroot.⁶⁵

3. *Aeltje Cornelisdr. Jongebroer*, overl. (3 gld. impost bet. Pernis 9-8) 1730, tr. ca. 1687 *Hu(i)bregt Pietersz. den Boer*, geb. ca. 1646, bouwman, Heilige Geestmeester te Pernis (1699), overl. (3 gld. impost bet. Pernis 16-10) 1720, zoon van Pieter Huybrechtsz. den Boer alias Visscher, bouwman, armmeester te Pernis, en Annetje Stoffels (de Jongh alias Jongejan).

Op 15-5-1680 transporteerde jonker Johan Fransiskus Grijph, Heer van Valckesteijn en Grijplant etc. aan Joost Heijndricxse van Dijck en Huijbrecht Pietersz. den Boer ca. 4 gem. 150 roeden langs 'genaemt den Biescamp' in Pernis. Zij hadden dit op een openbare veiling verkregen en telden er 1020 Car. gld. voor neer.⁶⁶

De Heer Jacobus Hoogwerff, 'rentmeester van sijn hoogheijts domijnen', wonende te Geertruidenberg, voor zichzelf als erfgenaam van Doen Jansz. Hoogwerff zaliger en uit naam van de andere kinderen en mede-erfgenamen van Doen, transporteerde op 18-6-1683 aan de in Pernis wonende Huybrecht Pietersz. den Boer 5 gem. 100 roeden in de jurisdictie van Poortugaal, ten westen belend aan de Coddewech. Huybrecht had dit land op een openbare veiling verkregen voorde som van 1013 Car. gld. 7 stuivers.⁶⁷

Arijen Woutersz. Verduijn, schepen van Pernis, als last hebbende van zijn schoonmoeder Aaltje Cornelis Jongebroer, weduwe van Hubregt Pieters den Boer, en Hendrick Joosten van Dijck, wonende in Pernis, als mede-erfgenaam van Maertje Pieters den Boer zaliger, verklaarden bij akte van 28-12-1726 te hebben geschift, gescheiden en gedeeld het boomgaardje 'in den Bieskamp' ter grootte van ca. 1 gem., dat was gekomen uit de boedel van zaliger Pieter Huybregts den Boer. Aaltje verkreeg hiervan een achtste gedeelte.⁶⁸

4. *Aerjaentje Cornelisdr. Jongebroer*, overl. onder 'oozand, (impost 3 gld. bet. Roozand 8-3) 1712, begr. te Poortugaal, tr. voor 9-2-1681 *Jacob Ariensz. (Arentsz.) deJong(h)*, j.m. wonende onder Oud-Beijerland (1666), woonde aan de Sinckwegh onder Oud-Beijerland (1681), begr. Oud-Beijerland (op het kerkhof) 13-2-1681. Hij tr. 1^e (gerecht) Oud-Beijerland 26-12-1666 *Trijntje Cornelisdr. van der Wael*, j.d. wonende in de Hitzert. Zie voor dit echtpaar O.V. 1995, blz. 305.¹

Aryen Pietersz. Koole deed op 8-3-1712 voor de gaarder te Roozand (Poortugaal) aangifte van het lijk van 'sijn vrouws suster genaempt Aerjaentje Corns. Jongebroer', weduwe van Jacob Ariens de Jong.

5. *Aryen Cornelisz. Jongebroer*, volgt V.
6. *Magdaleentjen Cornelisdr. Jongebroer*, overl. (6 gld. impost bet. Poortugaal 29-10) 1730, tr. (15 gld. impost bet. Roozand 16-1) 1706 *Aryen Pietersz. Koole(n)*, woonde in het Roozand (1718, 1720), schepen van Smalland en Oostbroek (1721-1722), overl. onder het Roozand (6 gld. impost bet. Poortugaal 22-1) 1728.

Op 14-4-1713 maakten Aryen Pietersz. Koole en Magdaleentje Corn. Jongebreur, echtelieden wonende in 't Roozand, te Poortugaal een mutueel testament, waarbij zij niet in de 200e penning gequoteerd bleken te zijn.⁶⁹

Aryen Pietersz. Koole, getrouwd hebbende Magdaleentie Corn. Jongebroer, wonende in 't Roozand, enerzijds, en Willem Cornelisz. de Jong, getrouwd hebbende Geertje Jacobs de Jongh, wonende in Oud-Engeland, anderzijds, akkoordeerden bij akte gedateerd 1-6-1716 over het gebruik van een huis in 't Roozand, welke gekomen was van Geertje Ariens, weduwe van Corn. Corn. Jongebroer. Koole zou gaan gebruiken het voorhuis, de beide zijkamertjes, een hoekje van de kelder voor zoveel het in het voorhuis "komt" onder de trap en de tuin voor de helft en en zou de helft van de vruchten van de werf en het rijsgewas aan de dijk hebben. Willem kreeg het achterste gedeelte van het huis, de schuur, keet, kelder, keuck en zolders met alles anders. De schoorsteen die tegen de voorgevel in het voorhuis zou worden gemaakt zou door beide partijen voor een helft bekostigd worden. Willem zou ook de aanslag in de 100e penning voldoen, alsmede 300 gld. aan Koole uitkeren voor het gebruik van zijn gedeelte van het huis indien Magdaleentje nog in leven zou zijn. Dit voorgaande onder verwijzing naar het testament van Geertje Ariens, weduwe van Cornelis Cornelisz. Jongebreur van d.d. 20-1-1702.⁷⁰

Aryen Pietersz. Koole, wonende in het Roozand, deed op 14-2-1718 gifte van ca. 1 gem. aldaar aan zijn neef Aryen Jansz. Koole. Dit land van belast met 15 gld. jaarlijks ten behoeve van de Armen van Poortugaal.⁷¹

De in 't Roozand wonende Aryen Pietersz. Koole en Magdaleentie Corns. Jongebreur bekrachtigden op 20-11-1720 hun voornoemde testament van 14-4-1713 en prelegateerden vervolgens aan de aldaar wonende Willem Cornelisz. de Jongh en Geertje Jacobs de Jongh hun aldaar gesitueerde huis met schuur, keet, erf en boomgaard, alwaar zij dan ook woonachtig zijn.⁷²

Willem Cornelisz. de Jong gaf op 22-1-1728 voor de gaarder te Poortugaal het lijk aan van zijn oom Aryen Pietersz. Koole en in datzelfde jaar bracht Willem op verzoek van Koole's weduwe Magdaleentje Cornelis Jongebroer voor de schout en schepenen van het Roozand zijn onroerende goederen aan voor de aanslag in de 20e penning omdat hij zonder nakomelingschap was overleden. De akte is niet meer volledig bewaard gebleven, maar maakt melding van 4 gem. in het Roozand, 5 lijnen land onder Hoogvliet en 8 gem. 60 roeden in Langebakkersoord. De helft in deze landerijen werd beraamd op een waarde van 890 gld.⁷³

V. *Aryen Cornelisz. Jongebroer*, boer in het Roozand, diaken te Hoogvliet (1680), overl. onder het Roozand (6 gld. impost bet. Poortugaal 22-7) 1722, tr. voor 8-9-1675 *Hilletje (Hillitie) Pietersdr. Welhouck*, geb. ca. 1652, overl. onder het Roozand (6 gld. impost bet. Poortugaal 30-8) 1727, dochter van Pieter Leendertsz. Welhouck, boer, diaken, kerkmeester, armmeester te Hoogvliet, schepen van Ouden Nieuw-Engeland, en Magdalena Arijensdr. Coyer.⁷⁴
Niet lang voor juli 1678 werden Arien Cornelisz. Jongebroer en zijn huisvrouw Hilletie Pieters Welhoek lidmaat der kerkelijke gemeente Hoogvliet.⁷⁵

De door mij in het artikel over de familie Welhouck in *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 1983⁷⁴ gegeven schatting van hun huwelijk van voor juni 1668 - afgeleid van hun gezamenlijk voorkomen als lidmaat - moet worden herzien, daar zij zeer waarschijnlijk later dan in juni 1668 te Hoogvliet lidmaat werden. Zij lieten in sept. 1675 te Hoogvliet hun eerste bekende kind dopen

en maakten op 28-12-1677 te Rotterdam een testament. Zij woonden toen in de polder genaamd 't Roozand en testeerden op de langstlevende. Bij het zonder nakomelingschap overlijden zou de langstlevende 100 gld. moeten uitreiken aan de bloedvrienden van de eerstgestorvene. Het gerecht van Poortugaal werd uitgesloten.⁷⁶

In een akte van 23-11-1671 legden een aantal personen uit de contreien van Pernis en Hoogvliet verklaringen af ten behoeve van de gezamenlijke kinderen van zaliger jonker Johan Bellous over door hen gehuurde landen. Aryen Cornelisz. Jongebroer verklaarde van de overledene in huur te hebben 5 gem. in Langebakkersoord voor 38 gld. jaarlijks. Hij tekende als 'Ary Cornelisz. Jongebroer'.⁷⁷

De schout en schepenen van de polder Roozand transporteerden op 3-1-1675 voor 100 gld. een door Jacob Duyn en zijn vrouw nagelaten huisje en erf aan den Roosantsendijck aan Aryen Cornelisz. Jongebroer. Dit huisje was door hen 'ten prouffeijte van de beste gerechtigden crediteuren vercocht'.⁷⁸

Op 16-4-1687 transporteerde de Poortugaalse schepen Jacob Joosten Meynaert aan Ary Cornelisz. Jongebroer 1 gem. 150 roeden boomgaard in Poortugaal, waarvoor hij 1400 Car. gld. neertelde. Dit land was belast met een jaarlijkse rente van 7 gld. 10 stuivers ten behoeve van de Armen van Poortugaal.⁷⁹

Trijntje Jans Koojer, weduwe van boedelhoudster van Hubert Jansz. van Driel, in leven dijkgraaf van Oud-Piershil, transporteerde op 31-5-1697 aan Aryen Cornelis Jongebroer 1 gem. 200 roeden zaailand int het Roozand, waarvoor hij 394 gld. 15 stuivers en 1 zilveren ducaton betaalde.⁸⁰

Op 21-5-1702 testeerde te Delfshaven de Hoogvlietenaar Cornelis Willemsz. Hoogstewerf, waarbij hij de in 't Roozand woonachtige Ary Cornelisz. Jongebroer met de mede aldaar gedomicilieerde Aryen Pietersz. Cool en de in Nieuw-Engeland wonende Cornelis Willemsz. van der Heijde tot voogden over zijn minderjarige erfgenamen benoemde.⁸¹

De in het Roozand woonachtige Aryen Cornelisz. Jongebroer transporteerde op 17-8-1705 voor een som van 1500 Car. gld. met 2 ducatonen tot speldegeld de hiervoor al genoemde in 1687 aangekochte, ca. 1 gem. 150 roeden boomgaard aan den Welhoecksendijck in Welhoek onder Poortugaal aan Cornelis Cornelisz. Buyser.⁸²

Dezelfde dag verklaarde Buyser 1000 car. gld. aan Jongebroer schuldig te zijn.⁸³

Op 17-3-1707 transporteerde de op Hellevoetsluis woonachtige Aryen Pietersz. Koojer voor een bedrag van 950 Car. gld. aan Aryen Cornelis Jongebroer, wonende in het Roozand, ca. 3 gemeten zaailand aldaar. Zuidelijk grensde dit land aan Jongebroer en noordelijk aan Geertje Ariens, weduwe van Cornelis Jongebroer.⁸⁴

Teunis Kouwenhove, wonende in Rhoon, zo voor hem zelf als mede-erfgenaam en enig overgebleven executeur van het testament van Cornelis Jacobs van der Esch en als voogd over de minderjarige erfgenamen van genoemde Van der Esch, alsmede nog last en speciale procuratie hebbende van verscheidene erfgenamen, transporteerde op 28-5-1707 - na een op 17 maart gehouden openbare verkoping voor schout en schepenen te Charlois - aan Aryen Cornelis Jongebroer ca. 2 gem 100 roeden weiland in het Roozand. Zuidelijk was dit land aan de koper belend en westelijk aan de weduwe van Cornelis Jongebroer. Aryen telde er 1026 gld. 13 stuivers voor neer.⁵

Aryen Cornelisz. Jongebroer en Hilletje Pieters Welhoeck, echtelieden wonende in het Roozand, maakten op 14-3-1710 voor de notaris van Poortugaal een mutueel testament, waarbij zij eerst hun testament van 28-12-1677 voor notaris de Buster te Rotterdam verwierpen. Hun dochter Magdaleentje Ariens Jongebroer of haar man Jacob Bastiaens van der Laen zouden van de langstlevende 3 gem. in Nieuw-Engeland overgedragen krijgen. De testateurs verklaarden beneden de 4000 gld. gegoed te zijn.⁸⁶

Vier maanden later overleed echter hun enige kind en op 17-1-1712 maakten Ary en Hiletje een nieuw mutueel testament, waarin zij stipuleerden dat na het overlijden van de langstlevende al hun gezamenlijke goederen zouden komen aan hun aanbehuwde zoon Jacob van der Laen, die toen bij hen woonde. Er zou geen inventaris of andere opening van hun boedel mogen worden gemaakt en gedurende het leven van de langstlevende zou deze niet meer dan 3/4 part van de boedel mogen verteren. Ook nu verklaarden de testateurs in het register der 200e penning beneden de 4000 gld. gegoed te zijn.⁸⁷

In 1712 deed de onder Hoogvliet woonachtige Japhet Kouwenhove voor schout en schepenen te Pernis transport van land aan Aryen Cornelisz. Jongebroer.⁸⁸

Bij akte van 28-12-1713 machtigde de in 't Roozand woonachtige Aryen Cornelisz. Jongebroer Jacob Bastiaensz. van der Laen om hem te helpen met het scheiden van de boedel van zijn ouders Cornelis Cornelisz. Jongebroer en Geertje Ariens de Jongh.⁸⁹

Van 26-9-1722 dateert de voor de aanslag in de 20e penning opgemaakte 'lijste van de naerlatenschap' van Aryen Cornelisz. Jongebroer, 'sonder descendenten naer te laten overleden ondert 't Roosant', welke werd aangebracht door Jacob van der Laen en waarvan de helft toebehoorde aan de weduwe van de overledene. Allereerst was er sprake van een huis met erf en ca. 1 gem. boomgaard in het Roozand en in dezelfde polder nog eens een viertal percelen van in totaal ca. 13 gem. en een dijkboomgaardje aan den Roosantse dijk. In Langebakkersoord lagen twee percelen met een grootte van ruim 7 gem. en in Nieuw Engeland een stuk land van ruim 3 gem. De helft in deze onroerende goederen werd getaxeerd op een waarde van 3000 gld.⁹⁰

Kinderen

1. *Arien Aryensz. Jongebroer*, ged. Hoogvliet 8-9-1675 (get. Pleuntie Pieters Welhoek), jong overleden.
2. *Magdaleentje Aryensdr. Jongebroer*, ged. Hoogvliet 10-8-1687 (geen get. vermeld), jonge dochter van 't Roozand (1709), overl. onder 't Roozand (3 gld. impost bet. Poortugaal 17-7) 1710, tr. (zij 6 gld. impost bet. Roozand; hij 6 gld. impost bet. Hoogvliet 25-6) 1709 *Jacob Bastiaensz. van der Laen*, ged. Pernis 8-12-1680, j.m. van Hoogvliet, won. onder het Roozand (1709), bouwman in het Roozand, overl. Roozand (6 gld. impost Poortugaal/Roozand 17-12) 1727, zoon van Bastiaen Jacobsz. van der Laen, bouwman onder Hoogvliet, schepen van Langebakkersoord en Hoogvliet, en Marijtje (Maria) Pietersdr. Couwenhove.
Hij tr. 2e Rhoon (hij 3 gld. impost bet. Roozand 6-10) 26-10-1714 *Magdaleentje Bastiaensdr. Fonckert*, j.d. van en won. te Rhoon, overl. (6 gld. impost bet. Poortugaal 24-5) 1730, dochter van Bastiaen Willemsz. Fonckert alias Spruyt, bouwman te Rhoon, schout van Rhoon, en Pleuntje Pietersdr. Welhouck.⁹¹

Jacob Bastiaansz. van der Laen en Magdaleentje Aryens Jongebroer, echtelieden wonende onder 't Rosant, maakten op 10-6-1710 voor de notaris van Poortugaal een mutueel testament. De langstlevende zou hun kind of kinderen naar behoren moeten grootbrengen etc. en hen gezamenlijk 100 Car. gld. uitreiken als legitieme portie. Indien de vrouw zonder nakomelingschap zou komen te overlijden zou haar man aan haar dan eventueel nog in leven zijnde ouders 250 car. gld. moeten uitkeren. Tot voogden benoemden zij Ary Pietersz. Kolen, wonende in 't Rosant, en Dirk Goedbier, wonende onder Hoogvliet. De testateurs plaatsten hun handtekening en bleken in de 200e penning beneden de 4000 gld. gequoteerd.⁹²

Op 11-3-1711 - boven de akte staat geschreven 'Roosant nov. 1710' – compareerde Jacob Bastiaens van der Laen voor schout en schepenen van het Roozand om aangifte te doen voor de inning der 20e penning van de onroerende goederen van zijn overleden vrouw Magdeleentjen Ariens Jongebroer, 'sonder descendenten naerte laten onder het Roosant overleden'. De lijst maakt melding van 5 gem. in Roozand, 4 gem. in Langebakkersoord en een zesde part van een derde part van een griendje van 169 roeden in 'het buijte Kievelant' onder Albrandswaard, dat op 1-1-1711 publiekelijk was verkocht voor 169 gld. De helft van de voornoemde landerijen werd getaxeerd op een waarde van 650 gld.⁹³ Over Jacob Bastiaensz. van der Laen valt meer te lezen in mijn in 1983 gepubliceerde artikel over het gelijknamige geslacht.⁹¹ Blijkens het testament van hem en zijn tweede echtgenote van 16-1-1715 woonde hij in het Roozand en waren zij beneden de 4000 gld. gegoed.⁹⁴

- wordt vervolgd -

NOTEN

1. L.M. Van der Hoeven, *Genealogie van het doopsgezinde geslacht de Jong(h)*, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 1995, blz. 289-310.
2. Hans van der Boom te Hoogvliet bewerkt momenteel de domeinrekeningen van Putten betrekking hebbende op het westelijk deel van het eiland IJsselmonde over de periode 1460-1571.
3. Dr. J.L. van der Gouw, *De blaf/aard van de memorielanden van Poortugaal*, in: *Hollandse Studiën* 3 (1972), blz. 97.
4. C. Hoek, *Akten in hel rijksarchief te Mons*, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 1987, blz. 84.
5. Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage (hierna: NA), Archief Staten van Holland (hierna: SvH) inv. nr. 346.
6. NA, ora Poortugaal inv. nr. 52.
7. NA, ora Poortugaal inv. nr. 51, fol. 57v.
8. NA, ora Poortugaal inv. nr. 51, fol. 33v.
9. GA Schiedam, Oud Archief inv. nr. 1443.
10. Als noot 4, blz. 83-84.
11. GA Schiedam, ora inv. nr. 577, fol. 252 e.v.
- 1 la. GA Schiedam, Oud Archief inv. nr. 1445.
12. NA, SvH domeinrekeningen van Putten inv. nr. 2531.
13. NA, Rekenkamer ter Auditie inv. nr. 4600.
14. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 995, zie ook GA Rotterdam, coll. Van der Poest Clement, akten betreffende Pernis, ongeinventariseerd (op microfilm in bezit van de auteur en in bewerking bij Hans van der Boom te Hoogvliet). Deze akten komen grotendeels overeen met die in inv. nr. 995.
15. K.J. Slijkerman, *Duizend jaar voorgeslacht*, Rotterdam 1987, blz. 203 e.v.
16. NA, ora Poortugaal inv. nr. 13, fol. 140v e.v.; zie ook akten d.d. 8-9, 15-9 en 4-10-1624.
17. GA Schiedam, Oud Archief inv. nr. 1445.
18. GA Schiedam, Oud Archief inv. nr. 1451.
19. NA, ora Westmaas inv. nr. 7.
20. NA, ora Poortugaal inv. nr. 13, fol. 191 e.v.
21. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 1076.

22. GA Rotterdam, Archief hoge heerlijkheid Albrandswaard inv. nr. 66b; kopie van akte verleden voor notaris Anthony dy (du) Marchye te Spijkenisse d.d. 16-3-1658.
23. G.J. Vermaat, *Genealogische en andere merkwaardigheden in de Hervormde kerk te Poortugaal*, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 1964, blz. 165.
24. J.J. Vervloet c.s. (red.). *De parenteel van Doen Beijensz.*, Rotterdam 1989, blz. 85; zie ook *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 1959, kol. 266.
25. Als noot 24, eerste publicatie.
26. GA Rotterdam, ora Pemis inv. nr. 1096, fol. 18ve.v.
27. GA Schiedam, ona inv. nr. 7999, blz. 371 e.v.
28. GA Schiedam, ona inv. nr. 763, blz. 701 e.v.
29. NA, ora Heinenoord inv. nr. 11.
30. Als noot 15, blz. 158.
31. Als noot 15, blz. 239.
32. NA, ora Poortugaal inv. nr. 25.
33. NA, ora Poortugaal inv. nr. 25.
34. NA, ora Poortugaal inv. nr. 25.
35. NA, ora Poortugaal inv. nr. 13, fol. 191 e.v.
36. GA Schiedam, ora inv. nr. 756, blz. 1193 e.v.
37. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 1076.
38. GA Rotterdam, ora Pemis inv. nr. 1046.
39. GA Schiedam, ora inv. nr. 765, blz. 945 e.v.
40. GA Schiedamn, ora inv. nr. 780, blz. 803 e.v.
41. NA, ona Poortugaal inv. nr. 6888.
42. NA, ona Poortugaal inv. nr. 6892.
43. K.J. Slijckerman, *Vrijlandt-Deurnagel-Van Dijk*, in: *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 1981, kol. 341; zie ook als noot 15, blz. 118.
44. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 1096, fol. 52v e.v. zie ook fol. 54v e.v.
45. GA Schiedam, ora inv. nr. 761, blz. 1009 e.v.
46. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 77, akte waarschijnlijk uit 1665.
47. GA Schiedam, ona inv. nr. 762, blz. 503 e.v.
48. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 77.
49. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 77.
50. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 113, fol. 13 e.v.
51. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 113, fol. 14 e.v.
52. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6871.
53. NA, ora Poortugaal inv. nr. 1, fol. 30v e.v.
54. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6871.
55. GA Schiedam, ora inv. nr. 767, blz. 257 e.v.
56. GA Schiedam, ora onv.nr. 786, blz. 1844.
57. GA Schiedam, ora inv. nr. 7944, blz. 75 e.v.
58. K.J. Slijckerman, *Het geslacht Welhouck alias Van der Laen alias Groenendijck alias Koojer uit Poortugaal*, in: *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 1983, kol. 371, 372.
59. GA Schiedam, ora inv. nr. 766, blz. 629 e.v.
60. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6880.
61. NA, ora Poortugaal inv. nr. 19.
62. GA Rotterdam, ora inv. nr. 1740, fol. 758 e.v.
63. NA, ora Poortugaal inv. nr. 5, fol. 20v e.v.

64. GA Rotterdam, ora inv. nr. 1930, fol. 275 e.v.
65. NA, ora Poortugaal inv. nr. 19.
66. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 113, fol. 28 v e.v.
67. NA, ora Poortugaal inv. nr. 3, fol. 60v e.v.
68. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 106.
69. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6891.
70. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6892.
71. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 1096, fol. 104 e.v.
72. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6893.
73. NA, ora Poortugaal inv. nr. 61.
74. Als noot 58, kol. 373.
75. J.H. Brakke, *Hoogvliet*, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 1966, blz. 438.
76. GA Rotterdam, ora inv. nr. 1139, akte 52.
77. GA Schiedam, ora inv. nr. 763, blz. 1005 e.v.
78. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 1096, fol. 82v e.v.
79. NA, ora Poortugaal inv. nr. 3, fol. 112 e.v.
80. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 1096, fol. 90 e.v.
81. GA Rotterdam, ora Delfshaven inv. nr. 3864, akte 124.
82. NA, ora Poortugaal inv. nr. 4.
83. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6889.
84. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 1096, fol 92v e.v.
85. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 1096, fol 93v e.v.
86. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6890.
87. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6886.
88. GA Rotterdam, ora Pernis inv. nr. 1096, fol 96 e.v.
89. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6891.
90. NA, ora Poortugaal inv. nr. 61.
91. Als noot 58, kol. 367 e.v.
92. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6884.
93. NA, gaarderarchieff Poortugaal.
94. NA, ora Poortugaal inv. nr. 6892.

*Emanuelpolder 1, 4414 RV Waarde